

UZ

LEUVEN

NEUROLOGIE

Ziekte van Parkinson

Wim Vandenberghe

Neurologie

UZ Leuven

Medisch Symposium Geriatrie voor Huisartsen

01-10-2011

1. Ziekte van Parkinson (PD) komt veel voor

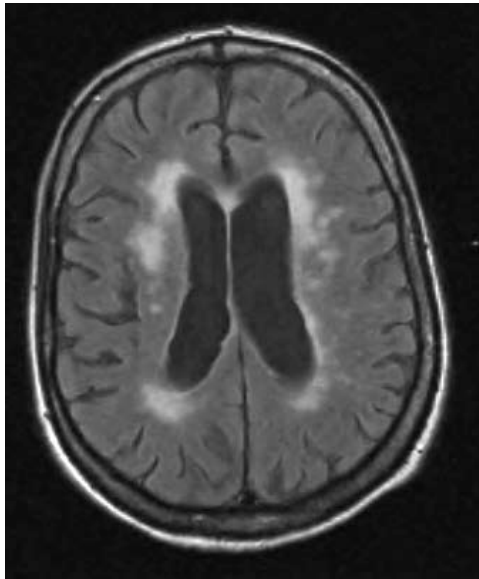
- 1-2 % van de 65-plussers heeft PD
- *MAAR:* - PD is geen louter geriatrische ziekte:
bij 15 % van de PD patiënten begint de ziekte voor de leeftijd van 45 jaar!

2. Wanneer denken aan PD?

- Rusttremor
  - Bewegingsarmoede
  - Spierstijfheid
  - Vaak asymmetrisch
- } 'parkinsonisme'

3. Andere oorzaken van parkinsonisme

- Vasculair:

- Medicamenteus:
  - Sibelium® (flunarizine)
  - Stugeron® (cinnarizine)
  - Deanxit® (flupentixol)
  - Risperdal®
  - ...
- Vele andere...

- Diagnose van PD wordt best gesteld door een neuroloog.

4. Therapie >70 j.: levodopa is de hoeksteen

- **Prolopa 250®**
  - start met $\frac{1}{4}$ per dag
  - elke week verhogen met $\frac{1}{4}$ per dag
  - na 3 weken: 3 x $\frac{1}{4}$ per dag
  - na 6 weken: 3 x $\frac{1}{2}$ per dag
  - later eventueel nog verhogen
- Prolopa 125®: niet deelbaar
- Prolopa HBS®: over het algemeen niet nuttig
- Mogelijke neveneffecten van Prolopa®:
  - Nausea
  - Slaperigheid
  - Orthostatische hypotensie
  - Verwardheid, psychose
  - Op lange termijn (vooral bij jongere patiënten): motorische schommelingen en dyskinesieën

5. Andere medicatie >70 j

- **Comtan®**:
  - vertraagt afbraak van levodopa
  - telkens 1 samen met Prolopa®
  - verkleurt de urine donker
  - zelden: diarree
- **Stalevo®** = levodopa + Comtan® in 1 pil
- **Azilect®**:
  - vertraagt afbraak van levodopa
  - 1 mg, 1x per dag
- **Mirapexin verlengde afgifte®**: 1,05 – 3,15 mg, 1x per dag
- **Requip Modutab®**: 4-24mg, 1 x per dag
  - meer nausea, hypotensie, slaperigheid, psychose dan levodopa

6. Bewegen is belangrijk

- Alle PD patiënten >70 j.: 3x per week kinesitherapie (vooral gangoefeningen)

7. Heb oog voor niet-motorische problemen

- **Slaapstoornissen:**
  - vooral doorslaapproblemen (R/ bv. Trazolan®)
- **Depressie:**
  - zeer frequent
  - vaak behandelbaar (R/ o.a. SSRI's)

7. Heb oog voor niet-motorische problemen

- **Cognitieve achteruitgang**

- PD verhoogt het risico op dementie bij een bejaarde met ongeveer een factor 6
- Vaststelling van PD dementie heeft implicaties voor therapie:
  - PD medicatie (vooral agonisten) verminderen
  - Evtl. Exelon®
- Ook implicaties voor verzorging

7. Heb oog voor niet-motorische problemen

- **Psychose**

- Visuele hallucinaties, wanen
- Spectrum van ernst
- Vooral wanen hebben grote impact
- Tijdig detecteren om escalatie te voorkomen

Dus actief naar vragen

- Beleid: - bij acute psychose: infectie of metabole stoornis uitsluiten
  - PD medicatie (vooral agonisten) verminderen
  - Eventueel atypische neuroleptica (bv. Seroquel®
LeponeX®)

Besluit

- PD komt veel voor
- Correcte diagnose is belangrijk
- Levodopa is het belangrijkste medicijn
- Kinesitherapie voorschrijven
- Aandacht voor niet-motorische facetten